

Cultura

//// LITERATURA | Distinció

La lletra de Llavina, d'or

//RECONeixEMENT El poema 'Ermita', de Jordi Llavina, guanya el premi Lletra d'Or 2018

//TRIA El prestigiós guardó distingeix des de fa 62 anys el millor volum d'un curs editorial

Jordi Llavina, al costat dels editors d'*Ermita*, aquest diàlluns a Barcelona, amb l'agulla d'or a la solapa que l'acredita com a millor poeta d'enguany | 3D8

Ricard Rafecas
Barcelona

Dilluns al vespre els membres del jurat del premi Lletra d'Or 2018 van citar el guanyador, els editors de l'obra i els periodistes –entre els quals, un servidor– al restaurant El Chato, de la Gran Via de Barcelona. La particularitat d'aquest premi és que el jurat és format per un grup de crítics independents, que deliberen durant moltes setmanes sobre els llibres més destacats d'un

curs editorial. N'acaben triant un, que consideren el millor, en el gènere que sigui. Un dels membres del jurat d'enguany, l'escriptor Salvador Macip, ha escrit en el seu blog: "Si mireu la llista de premiats, veureu que dels últims deu noms només n'hi ha un de dona. I dels deu, només un premi és a una novel·la, la resta ha sigut per a poesia. Hi ha, doncs, un clar biaix, i des de fora sembla que el Lletra d'Or s'hagi convertit en *el premi per a homes poetes*. Però, almenys els cinc anys que porto al jurat, us puc assegurar que la tria del millor

llibre de l'any s'ha fet sempre de la forma més justa possible. No som un jurat que rebem pressions editorials ni dels autors, ni seguim cap mena de capelleta (som prou diversos per no pertànyer tots a la mateixa generació o tenir les mateixes amistats). Partim d'una primera tria molt àmplia, que després reduïm per votació a tres o quatre finalistes, i tothom hi diu la seva. La qualitat és, en principi, l'única consideració per la tria [...]. Al final, el llibre que més ens agradava a tots era *Ermita*. Què haviem de fer? Aplicar quotes o criteris estrictes de qualitat? Vam parlar-ne i vam arribar a la conclusió que no premiar

un llibre per una qüestió de percentatges desvirtuava els principis del premi".

El guanyador no rep dotació econòmica. Es tracta d'un premi honorífic. Si que s'endú una petita joia, una agulla de pit, en forma de lletra phi: una lletra de l'alfabet grec que representa l'equilibri, i que, des de la primera convocatòria del premi, surt dels obradors dels joiers Capdevila. Per agrair el premi, el professor del Milà i Fontanals va compondre uns versos que repassaven alguns dels noms més insignes que han rebut el Lletra d'Or, des de l'any 1956, que va ser el primer en què es va convocar: Josep Carner, Josep Pla, Salvador Espriu, Mercè Rodoreda, Joan Vinyoli, Joan Oliver, J. V. Foix, Francesc Parcerisas... A partir d'aquesta setmana, el nom de Llavina ja figura en aquesta llista de noms tan destacats.

"El que més il·lusió em fa és, justament, ser al costat dels noms que més admiro de la nostra literatura: Josep Carner, per sobre de tots. J. V. Foix, Mercè Rodoreda, Joan Vinyoli o Vicent Andrés Estellés, entre molts altres", ha confessat l'autor del també premiat *Vetlla*. Bernat Puigtobella, editor i director del digital *Núvol*, va ser l'encarregat de glossar la figura

del poeta. Va començar recordant alguns poemes antics, de Nadal, de Llavina, de començament dels noranta. I va centrar-se, tot seguit, en el poema premiat: "A *Ermita*, hi trobem una gran agudesa visual, i un sentit escultòric dels volums i dels objectes [...]. Les paraules també hi apareixen tractades en el seu relleu corpori, com si fossin còdols que poguéssim definir amb el tacte de les mans, dins el nostre palmell".

El poema d'agraïment que Llavina va llegir amb veu segura acabava amb aquestes dues estrofes: "Quin dia, aquest, d'agredolça memòria! / Contra els que reprimeixen, unitat. / Si l'1 d'octubre no ens va dur a la glòria / (que no siguin mai més el nostre fat / les terres estrangeres de l'exili, / ni encara menys el clos de la presó), / fem per maneres de refer el navili / que ens dugui lluny en la navegació". Per cert, en el mateix restaurant en què se celebrava l'entrega del premi, en una altra sala, hi sopava un altre periodista il·lustre, que no va voler desapropiar l'ocasió de saludar el premiat: Joaquim Maria Puyal, feliçment jubilat de les seves històriques transmissions futbolístiques barcelonistes.

LA XIFRA

Any de creació del premi

1956

L'han rebut entre d'altres, Josep Carner, Salvador Espriu, Mercè Rodoreda, Joan Oliver o Joan Vinyoli.

LA GALERIA DEL SEGLE XXI

ISIDRE RIUS I FONT (SANTA MARGARIDA I ELS MONJOS, 1856 - VILAFRANCA DEL PENEDÈS, 1919)

Raimon Soler-Becerro
Comissió per la Memòria

www.comissiomemoriavilafraanca.wordpress.com

Dels personatges que han passat per aquesta galeria, Isidre Rius i Font és l'únic que té un retrat a l'Ajuntament de Vilafranca del Penedès, encara que sigui tot just al costat de la porta d'entrada del saló de plens. Rius era un boter que va viure la major part de la seva vida a Vilafranca, on tenia un taller amb diversos operaris. D'aquest personatge en podem destacar tres aspectes: el periodístic, el social i el polític.

Pel que fa referència al vessant periodístic cal destacar que fou fundador i director de tres periòdics: *El Panadès Federal* (1892-1895), *Unión. Periódico comarcal republicano autonomista* (1908-1909) i *Lluitem! Periódico republicano autonomista* (1910-1923), deixant de banda múltiples articles que hi va publicar. Tanmateix, Rius era més conegut per la seva capacitat oratòria que no per la seva ploma.

Des del vessant social, hem de dir que va ser un defensor de la classe treballadora des de posicions moderades. L'any 1882 ja va participar en el congrés del Centre Federatiu de Societats Obreres que se celebrà a Barcelona. Com a boter, va participar activament en la Federació d'Oficial Boters al darrer terç del segle XIX representant la secció de Vilafranca. Va formar

part de la comissió que va revisar-ne els estatuts el 1887. Però la seva activitat més destacada en el camp de les reivindicacions dels treballadors és la que va dur a terme a partir de 1891 en defensa dels rabassaires. Va ser impulsor de la Federació de Treballadors Agrícoles de la Regió Espanyola i va ser el secretari general de la primera comissió pericial. En aquest sentit, Isidre Rius va defensar sempre l'entesa entre rabassaires i propietaris, els quals havien de resoldre les seves diferències a través de tribunals mixtos.

Isidre Rius, a més, va tenir una intensa vocació política. A començaments de la dècada de 1880 estava vinculat al PSOE i ja el 1883 va ser escollit com a regidor. A començaments dels anys noranta del segle XX es va afiliar al Partit Republicà Democràtic Federalista. Rius es va situar en l'ala catalanista d'aquest partit i el 1907 donaria suport a la Solidaritat Catalana i s'integraria després a la Unió Federal Nacionalista Republicana, fundant el Centre Republicà Autonomista de Vilafranca. Isidre Rius va ser escollit diputat provincial els anys 1911 i 1915. El boter vilafranquí va morir el 27 de març de 1919, quan era diputat de la Mancomunitat de Catalunya.